

Frederiksberg Hospital eller Amager Sygehus, for at spare på sygehusbudgetterne.

Sundhedspolitiske aspekter

Sundhedspolitisk er det en betænkelig og farlig udvikling at begrænse betjeningen af borgerne i nærområderne. De små enheder rummer en ressource, som kan være vanskelig at genindføre, når først den er nedlagt. Man skal være varsom med at bortkaste det, som er fast forankret i det enkelte lokalsamfund.

Store afstande mellem hjem og behandlingssted fører til tab af livskvalitet og velfærd for den enkelte patient og dennes pårørende. Der er i forbindelse med de omtalte sygehusnedlæggelser ikke tænkt på, at patienter skal ledsages under transporten, og der er heller ikke tænkt på, at akutte patienter ofte vil have behov for akut behandling, der ikke kan udsættes, mens transporten foregår. Gamle mennesker kan blive konfuse af transporttid og indlæggelse på sygehuse langt fra hjemmet.

Hvis et sygehus som Samsø Sygehus nedlægges, forstærkes nogle af betænkelighederne, bl.a. vedr. patienternes isolering fra deres pårørende, når indlæggelsen og sygebesøg kræver færgetransport, der kun er mulig få gange i døgnet. Det er også et spørgsmål om medmenneskeligt ansvar og anstændighed, om man vil byde fødende, børn, forældre og gamle at indlægge dem langt fra deres familie, og der vil i den forbindelse opstå en lang række uheldige konsekvenser, bl.a. når de pårørende under sygebesøg skal være fraværende fra familie, fra job osv.

I nogle tilfælde vil de større afstande uundgåeligt føre til tab af menneskeliv. Ved sygdomme som f.eks. blodprop i hjertet er nærhed til sygehuset og hurtig påbegyndelse af behandlingen afgørende for overlevelseschancerne. Ved nedlæggelse af lokale sygehuse og deraf følgende transporttid og varighed fra sygdommens konstatering til behandlingen kan sættes ind, mindskes chancen for overlevelse og helbredelse dramatisk.

De lokale sygehuse indgår naturligt i de lokale katastrofeplaner, og i tilfælde af lukning vil det lokale beredskab blive forringet betydeligt.

I de tilfælde, hvor et sygehus betjener et afsondret område som f.eks. et øsamfund, sker der ved nedlæggelsen en stor forringelse af trygheden i lokalsamfundet. Besparelserne er samtidig tvivlsomme, fordi store transportomkostninger for patienter, pårørende og personale, der ledsages under sygetransporter, flytteomkostninger for sundhedspersonalet, udgifter til arbejdsløshedsdagpenge og andre indirekte omkostninger ikke er indregnet i amternes beregningsmodeller.

Amterne ser kun på den kortsigtede øjeblikkelige netobesparelse for det respektive amt.

En fortsat spredning af sygehusaktiviteter er afgørende for, at det lokale sygehusberedskab ikke svækkes yderligere. Der er allerede gennem en lang årrække sket nedlæggelse af mange sygehuse og akutberedskaber, og yderligere indskrænkninger vil uundgåeligt føre til direkte kvalitetsforringelse i patientbehandlingen og svigtende eller manglende behandling i afgørende situationer.

Hovedparten af de sygehuse, der allerede er nedlagt, fungerer stadig som en del af sundhedssystemet i det enkelte amt, mens funktionen som akut sygehus med alle funktioner er ophørt. Enkelte hospitaler – også et stort hospital som Københavns Kommunehospital – er helt nedlagt.

I fig. 1. vises udviklingen i antallet af almindelige sygehuse i Danmark fra 1945 til 2000. Ifølge Politiken den 26. september 2002, hvor tallene er offentliggjort, er disse udarbejdet på grundlag af oplysninger fra Danmarks Statistik og Sundhedsstyrelsen. Forslagsstillerne gør opmærksom på, at der kan være andre valide opgørelsesmetoder.

Fig. 1

År	Antal sygehuse
1945	154
1950	151
1955	146
1960	144
1965	134
1975	119
1980	117
1985	102
1990	90
1995	82
2000	64

En udvikling med fortsatte nedlæggelser af lokale sygehuse og koncentration på få store sygehuse fører uundgåeligt – foruden de ulemper, afstandene i sig selv giver – til en fremmedgørelse i forholdet mellem patient og behandler og mellem sygehuspersonalet indbyrdes. På de mindre sygehuse er der et stærkt kollegialt medansvar, oftest en klar holdning til sygehuselets politik, en stolthed over tilhørsforholdet til lokalsamfundet, og en kontakt med og omsorg for den en-